

MÚZEUM

1/2012 ROČNÍK LVIII

Metodický, študijný a informačný časopis pre zamestnancov múzeí a galérií

Guidance, study and information review for museum and art gallery staff

Vydáva Slovenské národné múzeum s finančným príspevkom Ministerstva kultúry SR

Publish Slovak National Museum with financial support of the Ministry of Culture of the Slovak Republic

Adresa redakcie

– Correspondence with the Editor

Slovenské národné múzeum, Časopis MÚZEUM
Vajanského nábr. 2, P.O.Box 13, 810 06 Bratislava 16
e-mail: kabinet@snm.sk;
URL: <http://www.snm.sk/?muzeum-casopis>
tel.: +421 2 2046 9141

Redakčná rada – Editorial Board

Mgr. Gábor Hushegyi (predseda), PhDr. Zdeněk Farkaš, Ph.D.,
Mgr. Barbora Geržová, PhDr. Mária Halmová,
PhDr. Alexandra Homolová, Mgr. Dominik Hrdý,
PhDr. Marianna Janoštinová, Mgr. Marta Janovičková,
Mgr. Katarína Kamenská, Mgr. Ján Kautman,
PhDr. Viera Majchrovicová, PhDr. Gabriela Podušelová,
Mgr. Art. Aneta Španová, Mgr. Zuzana Šullová

Redaktori – Editors

PhDr. Gabriela Podušelová (zodpovedná redaktorka)
e-mail: gabriela.poduselova@snm.sk; tel.: +421 2 2046 9165

Mgr. Gabriela Kochanová
e-mail: gabika.kochanova@snm.sk; tel.: +421 2 2046 9141

Mgr. Barbora Vaškova
e-mail: barbora.vaskova@snm.sk; tel.: +421 2 2046 9147

Tajomníčka redakcie – Secretary of the Editor, Subscription Address

Gizela Bendeová
e-mail: public@snm.sk; tel.: +421 2 2049 1231

Grafická úprava a sadzba – Design and Typesetting/Layout

Clara Design Studio, s. r. o.; tel.: +421 903 444 427

Tlač – Printed by

Vydavateľské družstvo LÚČ, s. r. o., Bratislava

Preklad abstraktov – Translated abstracts

PhDr. Helena Le Sage

Vychádza štvrťročne – Quarterly review

Cena 1 čísla: 3 € – Price: 3 €/issue

Ročné predplatné: 10 € + poštovné
Yearly Subscription: 10 € + postage

Náklad 600 ks – Edition: 600

Nevyžiadané rukopisy sa nevracajú

Unsolicited manuscripts will not be returned to the author

Registračné číslo: MK SR EV 2940/09, ISSN 0027-5263

© Autorské práva vyhradené. Rozmnožovanie textu, fotografií, peroviek a údajov v elektronickej podobe len s predchádzajúcim písomným súhlasom vydavateľa

© All rights reserved. No reproduction of text, photographs, pen sketches and data in the electronic form is allowed without a prior written permission of the editor

Na 1. strane obálky – Front Cover

Symphonion, po roku 1900, nereštaurované,
evid. č. T 65, Múzeum mesta Bratislavy
Foto: L. Mišurová

Symphonion music box, post – 1900, unrestored,
reg. number T 65, Bratislava City Museum
Photo: L. Mišurová

Na 4. strane obálky – Back Cover

Symphonion, alegória hudby a spevu, tlač na papieri,
vnútorná strana vrchnáku hracej skrinky

Oceľová platňa z hracej skrinky Symphonion,
zachytená na nej 3. časť štvorylky z operety Netopier
od J. Straussa

Hrací mechanizmus Symphonia, železná liatina,
oceľový hrebeň

Symphonion, vrchnák hracej skrinky, drevo, intarzia,
florálny motív (pozadie)

1

Gabriela Podušelová: Niekoľko slov na začiatku roka
Gabriela Podušelová: A few words at the beginning of the year

HLAVNÁ TÉMA • MAIN TOPIC

2

Zuzana Šullová: Múzeum techniky a jeho zbierky
Zuzana Šullová: Museum of Technology and its collections

5

Elena Kurincová: Analýza fondu techniky Múzea mesta Bratislavy
Elena Kurincová: Analysis of the technology fund in the Bratislava City Museum

9

Ján Chovanec – Mária Parihuzová: Technické zbierky vo Vlastivednom múzeu v Trebišove

Ján Chovanec – Mária Parihuzová: Technological collections in the Homeland Museum in Trebišov

MÚZEJNÉ ZBIERKY

• MUSEUM COLLECTIONS

12

Pavol Horváth – Karol Tomány: Dve pamiatky technického charakteru v zbierkach Banického múzea v Rožňave
Pavol Horváth – Karol Tomány: Two monuments of technological nature in the collections of the Mining Museum in Rožňava

15

Michal Hako: Bicykel Michaux v Slovenskom technickom múzeu v Košiciach

Michal Hako: Michaux bicycle in the Slovak Museum of Technology in Košice

VZDELÁVANIE A KOMUNIKÁCIA V MÚZEÁCH • EDUCATION AND COMMUNICATION IN MUSEUMS

16

Beáta Husová: Všetko o múzeu v Detskom ateliéri Múzeum má budúcnosť

Beáta Husová: Everything about a museum in the Kid's Studio "The Museum Has a Future"

PREZENTAČNÁ ČINNOSŤ MÚZEJ • MUSEUM PRESENTATION ACTIVITIES

19

Dalibor Mikulík: Štachtický rod Raisz – majitelia hradu Lubovňa v 19. storočí

Dalibor Mikulík: The aristocratic family Raisz – owners of the Lubovňa Castle in the 19th century

21

Jana Hutťanová – Peter Barta: Dve výstavy o Bratislavskom hrade

Jana Hutťanová – Peter Barta: Two exhibitions about the Bratislava Castle

25

Vladimír Hanuliak: Prísne tajné!
(čo sa dá a čo nedá utajiť...)

Vladimír Hanuliak: Strictly Confidential! (what can and what cannot be hidden...)

27

Marek Hotovčín: Košické korzo – osobnosti z albumu

Marek Hotovčín: Košické korzo – osobnosti z albumu

28

Katarína Kendrová: Keď sa drotár narodil

Katarína Kendrová: When a tinker was born

30

Aneta Španová: Nahliadnite/Peek

Aneta Španová: Peek

32

Mária Rapošová: Michal Miloslav Hodža a štúrovské hnutie

Mária Rapošová: Michal Miloslav Hodža and the Štúr movement

33

Richard Papáč: Košice – Krakov, Na spoločnej ceste

Richard Papáč: Košice – Cracow, on a common route

MÚZEJNÉ ZARIADENIA

• MUSEUM EQUIPMENT

34

Miroslav Eliáš: Múzeum rodu Forgách v Jelenci

Miroslav Eliáš: Forgách Family Museum in Jelenc

36

Emil Medera: Múzeum praveku Slovenska v Bojniciach
Emil Medera: Museum of Slovak Prehistory in Bojnice

INFORMAČNÉ ZDROJE

• INFORMATION SOURCES

38

Dni európskeho kultúrneho dedičstva 2011
European Heritage Days 2011

39

Jaroslav Hanko: Draci na hrade Modrý Kameň
Jaroslav Hanko: Dragons at Modrý Kameň Castle

41

Attila Agócs: Šesťdesiat rokov múzejníctva vo Filakove

Attila Agócs: Sixty years of museology in Filakovo

43

Ján Pivovarčí: Almanach Der Blaue Reiter 1912 – 2012 jeho cesta a ne-analógie

Ján Pivovarčí: Almanach Der Blaue Reiter (The Blue Rider) 1912 – 2012, its path and no analogies

45

Andrej Bendík: Jaskynné medvede opäť „oživajú“
Andrej Bendík: Cave bears are coming to life again

DISKUSIA • DISCUSSION

48

Branislav Pešák: Detektorista, archeológ alebo len úvaha, čo by bolo, ak...

Branislav Pešák: Detectorist, archaeologist or just an idea, what would have been, if...

PERSONÁLIE • PERSONAL DATA

50

Václav Rutar: Anna Gregorová

Magdaléna Klobučníková – Zuzana Gažíková: Opustili galerijný svet...

ODBORNÉ PODUJATIA • EVENTS

51

Katarína Kaža – Michal Jablonský: CSTI 2011 – Konzervačná veda a technológie pre ochranu kultúrneho dedičstva

Katarína Kaža – Michal Jablonský: CSTI 2011 conference – conservation science and technology for cultural heritage protection

52

Alena Selucká – Hana Grossmannová: Zpráva z Konferencie konzervátorů-restaurátorů, Opava 2011

Alena Selucká – Hana Grossmannová: A report from the conference of conservationists and restorers, Opava 2011

Attila Agócs: Pamiatky rodov Koháryovcov a Coburgovcov od Tekova po Gemer vo Filakove

Attila Agócs: Memories of the Kohárys and the Coburgs from Tekov to Gemer in Filakovo

53

Mária Halmová: 15. ročník seminára Etnológ a múzeum
Mária Halmová: The 15th seminar "The Ethnologist and the Museum"

54

Iveta Zuskinová: Ochrana ľudového staviteľstva
Iveta Zuskinová: Folk architecture protection

Tatiana Kadlecová: Tradičné remeslá pre dnešok
Tatiana Kadlecová: Traditional crafts for today

55

Zuzana Francová: Konferencia o habánoch v Budapešti
Zuzana Francová: Conference on the Habans in Budapest

RECENZIE A ANOTÁCIE

• BOOK REVIEWS AND ANNOTATIONS

56

Alena Selucká: Konzervování a restaurování kovů

Zdeněk Farkaš: Karolínska kultúra a Slovensko

57

Erik Kližan: Koniec starých čias. Poslední Pálfiovci na hrade Červený Kameň 1848 – 1948

58

Peter Kubica: Alchymia v Čaplovičovej knižnici

Peter Maráky: Martin Slivka – výber z tvorby